

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

5. Artificium Architectoninicum collocandi Fundamentum, adactis in imo
palis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

us, ejus Caro est candidissimæ Lanæ Vellus, cuius meritis omnia ædificandi impedimenta auferuntur. Videatis-ne quām bellè convenient Architecturæ sacræ profanæque observationes. Ex quibus deduximus, accommodatio sensu, Timorem Domini, & ejusdem misericordiæ fiduciam, adjunctis Agni immaculati exuviis, ac meritis, esse *Carbones & Lanæ Vellera* in palustro animæ solo jacienda & calcanda, ut Domus Sapientiæ, quæ Divinum est virtutum ædificium, possit exsurgere.

ARTICULUS V.

ARTIFICIUM ARCHITECTONICUM

Collocandi fundamentum, adactis in imo Palis.

MAGISTER Architecturæ vulgaris Vitruvius libro tertio cap. 3. quod est de foundationibus, tam in locis solidis, quām congestitiis, postquam docuit, / foundationes in solido fieri debere, si queat solidum inventi, addit, si hoc non reperiatur; sed locus sit congestitus adimum, aut paluster, debere palis alneis, aut oleagineis, aut robusteis ustulatis configi, sublicæque machinis adigi, & tunc structuris solidissimis fundamenta implenda esse. Alii brevius id exprimi posse existimant, & dicunt, terram prius fistulationibus, nempè, palis è robo, alno, olea ustulatis, & fistuca machina adactis solidandam, antequam principale fundamentum jacatur. Idem præceptum inculcat lib. v. cap. 12. Atque secundum hanc regulam, Venetiis, cùm ea vrbs Adriatici maris stagnis & paludibus inædificata sit, fundamenta ædium constituuntur. Quod refricat mihi memoriam

B b

civi-

civitatis nobilissimæ, & emporii in tota Europa celeberrimi Amstelodami, (quod mihi natale solum Anno 1578.) Hæc urbs viris pariter, & opibus præpotens, in intimi sinus Batavici fauibus posita, præter naturæ munimentum, operibus etiam pro loci genio haud invalida, quùm paludoso minimèque firmo solo inhæreat, aut, ut quidam asserit, (2) potius in undis natet, fundamenta non nisi incredibili impendio poni patiuntur, adactis per fistulas trabibus arboribusque ingentibus, aut substrata materia, per sublicas connexa. Quo fit, ut putentur fundamentorum impensa subinde reliquam structuram æquare vel excedere,

(a) Hadria. Junius in Batavia.

ARTICULUS VI.

TIMOR DOMINI

Comparatur cum Palis oleagineis, alneis, robustis.

ANIMA hominis infidelis, aut peccatoris, ut jam ante præscripsi, vndis criminū est obruta, vel iis innat, verè palustris, instar terræ, aquis immersæ, nihil habens in imo solidi, cùm non nisi vanitate innitatur, & rebus nihili, immò, sit ipsa Vanitas, & umbra mendacioque instabilior. In illo tamen, ad id destinato solo, Ædificium spirituale exstruendum est, cuius Fundamentum sit Fides ære perennius. Quid remedii? ab Architectura id petendum. Hæc docet, ut audivistis, terram istiusmodi fistucationibus esse solidandam, adigendos creberimè Palos ustulatos, ex olea, alno, robore, tūc verò iis superædificandum. In Architectura-sacra, quam hic profitemur,